

Obsah

Úvod	9
Poděkování	10
1 Spánek, jeho význam a vlastnosti	11
1.1 Co je spánek?	11
1.2 Spánek v životě člověka	12
1.2.1 Jak probíhá zdravý spánek a jak má být dlouhý	12
1.2.2 Co se děje ve spánku s tělesnými funkcemi	13
1.2.3 Kolik spánku člověk potřebuje	13
1.2.4 Spánkový deficit	14
1.2.5 Kvalita spánku	14
2 Poruchy spánku – přehled	17
2.1 Vyšetřování poruch spánku a bdění	18
2.1.1 Spánková laboratoř	19
2.1.2 Spánková poradna	19
2.2 Přehled metod v somnologii (spánkové medicíně)	20
2.2.1 Anamnéza	20
2.2.2 Škály a dotazníky	20
2.2.3 Co by měl obsahovat spánkový diář?	21
2.2.4 Psychometrické testy spavosti	25
2.2.5 Polysomnografie – vyšetření ve spánkové laboratoři	25
2.2.6 Aktinografie	25
2.2.7 Elektrostatická matrace	25
2.2.8 Test mnohočetné latence usnutí (MSLT – Multi Sleep Latency Test)	25
3 Nespavost u dětí	28
3.1 Tělesné příčiny	28
3.2 Těhotenství a šestinedělí	28
3.3 Návyky a rituály	29
3.4 Spánkové zlozvyky	29
3.4.1 Jak na zlozvyky?	30
3.5 Časté buzení, potřeba pití nebo dudlíku	31
3.6 Jiná příčina	31

4 Nespavost	32
4.1 Co je nespavost?	32
4.2 Diagnostika	33
4.2.1 Chronická nespavost	33
4.2.2 Nespavost a psychika	34
4.3 Psychopatie a nespavost	34
4.4. Obecné charakteristiky nespavosti	36
4.5 Důsledky dlouhodobé nespavosti	37
4.6 Chronická nespavost komplikovaná závislostí na hypnotikách	38
4.7 Chyby v praxi	39
4.7.1 Přečeňování nespavosti pacienty	39
4.7.2 Medicinalizace neschopnosti něco změnit	39
4.7.3 Podceňování a zlehčování nespavosti lékařem	39
4.7.4 Psychofyziologická insomnie – naučená nespavost	40
4.8 Pseudoinsomnie – nepravá nespavost	43
4.8.1 Co je podstatou nepravé nespavosti	44
4.8.2 Léčba nepravé nespavosti	44
5 Léčba nespavosti	48
5.1 Farmakoterapie	48
5.1.1 Hypnotika III. generace	48
5.1.2 Hypnotika benzodiazepinového typu	49
5.1.3 Další preparáty	49
5.2 Nefarmakologická léčba	51
5.2.1 Negativní myšlenka	52
5.2.2 Behaviorální terapie	53
5.2.3 Alternativní medicína	55
5.2.4 Akupunktura	56
5.2.5 Akupresura	56
5.2.6 Aromaterapie	57
5.2.7 Fytoterapie	59
5.2.8 Homeopatie	65
5.2.9 Hydroterapie	66
5.2.10 Hypnoterapie	67
5.2.11 Psychosomatická léčba	67
5.2.12 Muzikoterapie	67
5.2.13 Dietoterapie	68

6 Nadměrná denní spavost	69
6.1 Hypersomnie	69
6.2 Hypersomnie – nadměrná potřeba nočního spánku	69
6.3 Narkolepsie	71
6.3.1 Typické projevy narkolepsie	73
6.3.2 Jak narkolepsie omezuje	74
6.3.3 Vyšetření narkolepsie	74
6.3.4 Léčba narkolepsie	74
6.4 Syndrom nedostatku spánku	76
7 Další spánekové poruchy	79
7.1 Porucha spánku z maladaptace	79
7.2 Porucha spánku z nedostatku režimu	79
7.3 Syndrom nočního ujídání	80
7.4 Poruchy cirkadiánní rytmicity	82
7.4.1 Jet-leg syndrom	83
7.4.2 Směnný provoz a poruchy cirkadiánní rytmicity	84
7.4.3 Syndrom zpozděně fáze	86
7.4.4 Syndrom předsunuté fáze	89
7.4.5 Nepravidelný 24hodinový rytmus	90
7.4.6 Syndrom spánekové apnoe (SAS)	90
7.4.7 Syndrom periodických pohybů dolních končetin	92
7.4.8 Syndrom neklidných nohou	93
8 Parasomnie	96
8.1 Somnambulizmus – náměsíčnost	96
8.1.1 Somnambulizmus u seniorů	97
8.2 Hypnagogické záškuby	99
8.3 Spáneková obrna	99
8.4 Jactatio capititis	100
8.5 Bruxizmus – skřípání zubů	100
8.6 Bolestivá erekce	101
8.7 Nedostatečná erekce	101
8.8 Paroxyzmální sinusová zástava srdce	101
8.9 Spáneková opilost	102
8.10 Noční můry a noční děsy	102
8.11 Insomnie	103

8.12 Afektivní poruchy – poruchy nálady	105
8.12.1 Narušení spánku u afektivních poruch	106
8.12.2 Narušení spánku u úzkostných poruch	108
9 Spánek a senioři	110
9.1 Příčiny spánkových poruch ve starším věku	110
9.2 Poruchy spánku a demence	111
9.3 Delirium a spánek	113
9.4 Spánek pacientů s Parkinsonovou nemocí	113
9.5 Depresivní porucha a senioři	114
9.6 Léčba nespavosti při depresi u seniorů	119
9.6.1 Farmakoterapie	119
9.6.2 Psychoterapie	120
9.6.3 Elektrokonvulze	121
9.6.4 Fototerapie	121
9.6.5 Režimová léčba	121
10 Spánek a nemoci	123
10.1 Spánek a tělesná onemocnění	123
10.2 Spánek a duševní poruchy	127
10.2.1 Poruchy spánku a demence	128
10.2.2 Poruchy spánku u schizofrenie a psychotických stavů	128
10.3 Co dělat při poruše spánku?	129
10.4 Organizace péče o pacienty s poruchou spánku	130
10.4.1 První pomoc	130
10.4.2 Než navštívíte lékaře	130
10.4.3 U lékaře	131
10.4.4 Dnes spím v laboratoři	131
Literatura	134
Rejstřík	139